

Nynke Dijkstra
Wo 6-1-2021 11:19

Aan: scriba@pkn-uthoorn.nl

Geachte mevrouw Bos,

Wij ontvingen van uw kerkenraad een schrijven aangaande de Joodse Verklaring van erkenning en verantwoordelijkheid. Hartelijk dank daarvoor.

Uw bezwaren betreffen vooral het proces: er is niet van tevoren met classes en lokale gemeenten overlegd en de verklaring kwam te laat om er als kerkenraad op tijd beleid op te kunnen maken.

Daarnaast noemt u de pijn bij gemeenteleden, die zich niet gezien en erkend voelen vanwege de rol die hun familie in het verzet heeft gehad. De verklaring besteedt daar aandacht aan en noemt de moed van velen, die zich met gevaar voor eigen leven hebben ingezet, ook voor hun Joodse medemensen. Daar is het moderamen dankbaar voor.

De schuldbelijdenis gaat over wat er daarnaast niet goed is gegaan, vóór, tijdens en ná de oorlog. Dan gaat het om een klimaat van antisemitisme, ook in en vanuit de kerk. Historisch onderzoek geeft een zeer ambivalent beeld en dat betekent dat er twee werkelijkheden náást elkaar staan: die van het verzet en die van het tekort en het falen. Voor dat laatste is schuld beleden.

Dan de communicatie. Er is vooraf uitvoerig overlegd met de mensen van de Joodse gemeenschap zelf, met deskundigen uit het midden van de kerk en online is er gesproken met synodeleden. Er is besloten de verklaring niet vooraf prijs te geven aan het publieke debat en deze dus ook niet tevoren met het geheel van de kerk te bespreken. De verklaring is gericht aan de Joodse gemeenschap en die zou de eerste hoorder moeten zijn. Helaas is dat door omstandigheden anders gelopen en werd er ook al vroegtijdig gereageerd, juist ook vanuit de kringen van het voormalig verzet.

Dat er namens drie kerkgenootschappen gesproken is klopt. Dat er verschillen zijn tussen die drie is ook waar. Tegelijk is het totaalbeeld wel ambivalent, ook in de voormalig Gereformeerde Kerken. Intussen is het gesprek verder gegaan, er is contact en gesprek met vertegenwoordigers van het voormalig verzet en met enkele historici. Binnenkort zal daar verder over gesproken worden.

Tenslotte: de kloof tussen 'Utrecht' en de plaatselijke gemeente. Die kloof is er. Juist op dit moment wordt door synode en dienstenorganisatie gewerkt aan een koers, die die kloof moet dichten of in ieder geval veel kleiner maken. U hebt daarin ook al een bijdrage geleverd door te gaan schrijven.

Dat mensen zich gegriefd voelen en zelfs de kerk verlaten is verdrietig en erg. Het moderamen heeft de rol van het verzet niet willen kleineren - en dat ook niet gedaan door er expliciet aandacht aan te besteden. De weging van deze geschiedenis ligt gevoelig, zo blijkt. We blijven erover in gesprek en zullen daar in de toekomst mee bezig blijven.

Hoogachtend, namens het moderamen van de Protestantse Kerk,
ds. Nynke Dijkstra- Algra, beleidssecretaris.

Met vriendelijke groet,
ds. Nynke Dijkstra – Algra
theologisch beleidssecretaris en specialist missionair werk
Dienstenorganisatie Protestantse Kerk
www.pkn.nl